

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครู
ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ

The Relationship between the Administration with the School Administrators'
Good Governance Principles and Teachers' Competency during the Corona
Virus Disease 2019 Epidemic (COVID-19) in the Northern Charity School
District at the Buddhist Temples

พระครูปลัดเทิดพงษ์ เวียงธารา¹ อินทร์ จันทร์เจริญ² วีรพันธ์ ศิริฤทธิ์³
Phrakhrupalad Thirdpong Wiangtara, In Chanjarean, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร 2) สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ จำนวน 291 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมเท่ากับ 0.941 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 2) สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 โดยสมรรถนะประจำสายงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านสมรรถนะส่วนบุคคล และด้านสมรรถนะหลัก และ 3) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้านสมรรถนะหลักในระดับสูง ($r = .711$) ส่วนด้านสมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล และสมรรถนะโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = .702, .693, .709$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล; สมรรถนะของครู

Received: 2024-02-13 Revised: 2024-04-11 Accepted: 2024-04-13

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: thirdpong99phan@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: inchenjarean@gmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiang Rai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the administration with the principles of good governance during the corona virus epidemic 2019 of the charitable schools of the northern Buddhist temples, 2) the teacher competency, and 3) the relationship between the administration with the principles of good governance and the competency of teachers during the corona virus epidemic 2019 at the charitable schools of Buddhist temples in the northern group. The sample group in the research included administrators, deputy administrators and teachers at the charitable schools of the Buddhist temples in the northern group, totally 291 people, using simple random sampling method. The instrument used in this research was a questionnaire. The overall reliability was 0.941. The statistical tools used in data analysis consisted of frequency, percentage, mean, standard deviation. and analyzing the Pearson correlation coefficient.

The results of the research revealed that 1) the management according to the principles of good governance of the executives during the epidemic of the corona virus 2019 overall had the highest average level with the mean equal to 4.42 and the standard deviation equal to 0.44; 2) The overall average of teachers' competency during the Coronavirus 2019 epidemic was at the highest level with the mean equal to 4.41 and standard deviation equal to 0.40. with the highest average level of work performance, followed by personal performance and core competency; and 3) the administrators' overall good governance had a positive relationship with the teachers' competency during the coronavirus 2019 epidemic in terms of core competencies at a high level ($r = .711$). For the division of work performance, personal and overall, there was a moderate correlation ($r = .702, .693, .709$) at the 0.01 level of significance.

Keywords: administration with the principles of good governance; teacher competency

บทนำ (Introduction)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ซึ่งมีการระบาดในวงกว้าง องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศโดยแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากโรคโควิด 19 สำหรับประเทศไทยพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ดังนั้น การสร้างความตระหนัก รู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต (กรมอนามัย, 2563: ก) ผลของการปิดโรงเรียนในต่างประเทศ ประกอบกับบทเรียนในอดีตจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัส SARs แม้ว่าการปิดโรงเรียนจะช่วยลดจำนวนผู้ติดเชื้อลง แต่ส่งผลให้นักเรียนโดยส่วนใหญ่ที่มีฐานะยากจนสูญเสียโอกาสที่จะได้

เรียนอย่างเต็มที่ ครอบครัวสูญเสียรายได้ไม่สามารถช่วยเหลืออำนวยความสะดวกซึ่งเป็นทุนโอกาสทางการเรียนแก่เด็กในด้านต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลเสียต่อเด็กในระยะยาว ดังนั้น สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่สำคัญต้องมีการวางแผนทางการสร้างโอกาสเพื่อให้เด็กได้เรียนอีกครั้งควบคู่กับการใช้นโยบายปฏิบัติตามมาตรการทางด้านสาธารณสุขและมาตรการทางสังคมอย่างเคร่งครัด (วิธิตา พรหมวงศ์, 2564: 200-213)

ผู้บริหารถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กรทุกหน่วยงานในการขับเคลื่อนแนวทางเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุดและถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีทักษะ ความชำนาญงานมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล แต่ที่เหนือสิ่งอื่นใด คือ ต้องเป็นผู้มีคุณธรรมในจิตใจและมีจริยธรรมที่น่าเลื่อมใสศรัทธา คุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณสมบัติที่ดีของทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าตำแหน่งอื่นๆ หากผู้บริหารนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการก็จะช่วยสร้างประโยชน์และความเป็นธรรมในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานที่ดีมากยิ่งขึ้น (ธีระ รุญเจริญ, 2550: 5) นอกจากนี้ครูผู้สอนก็ถือได้ว่าเป็นกำลังที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการต่างๆ ตามนโยบายหรือแนวทางที่ผู้บริหารกำหนดไว้ แต่ปัญหาการพัฒนาสมรรถนะครูยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่าแม้ว่าครูจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ก็ยังขาดแรงบันดาลใจในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองและเพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวทันยุคอนาคตจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น และอยากพัฒนาตนเองในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ทางการเรียนการสอน (กชพร มั่งประเสริฐ, 2564: 78)

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดภาคเหนือ 20 โรงเรียน มีแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และมุ่งพัฒนาสมรรถนะของครูอยู่ตลอดเวลา แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 และการแพร่ระบาดแต่ละจังหวัดทางภาคเหนือและมาตรการของรัฐบาลต้องให้สถานที่ต่างๆ รวมถึงสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดส่งผลโรงเรียนต้องการประกาศปิดโรงเรียน การเริ่มใช้รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ทดแทนการเปิดเรียนแบบปกติเพื่อลดความเสี่ยงของการติดเชื้อในกลุ่มผู้เรียน โดยที่ผ่านมารโรงเรียนได้เริ่มการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์แต่คงประสบปัญหาในการใช้เทคโนโลยีในการสอนของครูทำให้ไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ สื่อการสอนไม่มีคุณภาพและไม่สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้อันเมื่อเทียบกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาส่งผลให้บางรายวิชาสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (วัฒนา หาญภักดีสกุล, 2565) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ โดยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลของการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะของครูโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ

2. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 10 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (2555: 15) และแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของครูใน 3 ด้านของ ธนกฤต อึ้งน้อย (2563: 47-52) ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ 20 โรงเรียน จำนวน 712 คน โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 291 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและรองผู้บริหารโดยเลือกแบบเจาะจง และสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจำนวน 251 คน ตามวิธีของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967: 47) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในแต่ละโรงเรียน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ 20 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบปลายปิด ส่วนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนที่ 3 สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ติดต่อไปยังโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ จำนวน 20 โรงเรียน เพื่อแนะนำข้อมูลตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการช่วยประสานงานในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ จำนวน 20 โรงเรียน ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนช่วยในการเก็บข้อมูลและส่งเอกสารกลับให้ผู้วิจัย โดยใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ 1 เดือน

3.2 ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 291 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ และนำไปสรุปผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.49$) และด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.12$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.46	0.53	มากที่สุด
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.49	0.56	มากที่สุด
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.42	0.62	มากที่สุด
4. ด้านหลักการระับผิดชอบ	4.47	0.57	มากที่สุด
5. ด้านหลักความโปร่งใส	4.36	0.64	มากที่สุด
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.62	0.49	มากที่สุด
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.37	0.62	มากที่สุด
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.49	0.52	มากที่สุด
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.12	0.81	มาก
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	4.37	0.60	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.42	0.44	มากที่สุด

2. สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านสมรรถนะประจำสายงาน ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสมรรถนะหลัก ($\bar{X} = 4.37$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ

สมรรถนะของครู	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านสมรรถนะหลัก	4.37	0.56	มากที่สุด
2. ด้านสมรรถนะประจำสายงาน	4.44	0.47	มากที่สุด
3. ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล	4.42	0.54	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.41	0.40	มากที่สุด

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้านสมรรถนะหลักในระดับสูง ($r = .711$) ส่วนด้านสมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล และสมรรถนะโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = .702, .693, .709$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาด ของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019			
	หลัก (Y ₁)	ประจำสาย งาน (Y ₂)	ส่วนบุคคล (Y ₃)	โดยภาพรวม (Y _{tot})
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ (X ₁)	.735**	.668**	.664**	.675**
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ (X ₂)	.796**	.729**	.619**	.716**
3. ด้านหลักการตอบสนอง (X ₃)	.620**	.665**	.637**	.630**
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ (X ₄)	.763**	.727**	.718**	.738**
5. ด้านหลักความโปร่งใส (X ₅)	.691**	.701**	.665**	.698**
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม (X ₆)	.716**	.729**	.690**	.713**
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ (X ₇)	.719**	.725**	.647**	.721**
8. ด้านหลักนิติธรรม (X ₈)	.619**	.632**	.652**	.621**
9. ด้านหลักความเสมอภาค (X ₉)	.728**	.721**	.659**	.702**
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X ₁₀)	.757**	.668**	.652**	.698**
โดยภาพรวม (X _{tot})	.711*	.702**	.693**	.709**

*

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เน้นการเรียนการสอนโดยใช้หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า มาใช้เป็นแนวทางการสอนสำหรับพระภิกษุสงฆ์และสามเณร รวมถึงบุคคลภายนอก ภายใต้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช 2488 เพื่อให้มีแนวทางการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน (สมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, 2557) ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารจำเป็นต้องรู้จักวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มูนา จารง, 2560: 7) โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานเป็นการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพมุ่งประโยชน์แก่ส่วนรวมและเน้นมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามหลัก 10 ด้าน (กมลพรรณ พิงค์ดวง, 2560: 57) และในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นการบริหารและนโยบายของผู้บริหารจึงมีความสำคัญที่สุด จึงส่งผลให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ของปรณัฐฉพลธ์ จิตต์ประยูร (2562: 178) พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้การศึกษาของพระพิศาลศึกษากร สุดใจ โยโสธโร (2559: 142) ยังชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณมีผลต่อการดำเนินการเช่นกัน โดยการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า จะช่วยให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารงานผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องวางแผนเรื่องเหล่านี้อย่างถี่ถ้วนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา กลุ่มภาคเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสมรรถนะครูเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานและเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งเกิดจากแรงผลักดัน อุปนิสัย ภายลักษณะภายในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมแตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมทำงานต่างกัน (McClelland, 2004: 110) โดยสมรรถนะของครูตามกระทรวงศึกษาธิการ จำเป็นต้องมีความสามารถสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรอย่างสอดคล้องและเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุด สามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน สามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวมและดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีภาวะความเป็นผู้นำ และสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (พิทยา อ้วนลาน, 2562: 35) เนื่องจากในยุคปัจจุบันผู้เรียนได้เรียนรู้ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้มากมาย ส่งผลให้บทบาทของครูไทยในศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงทำให้การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จึงมีความสำคัญที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความ

คิดเห็นของครูเกี่ยวกับสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนจึงอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของธนกฤต อึ้งน้อย (2563: 206) พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครู ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล หากมีการนำไปใช้จะมีความเป็นไปได้และมีประโยชน์ต่อ สถานศึกษาในระดับมากที่สุด นอกจากนี้การศึกษาของกชพร มั่งประเสริฐ (2564: 106) พบว่า ปัญหาของ สมรรถนะครูแม้จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูยังแรงบันดาลใจน้อย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญในการ สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับบุคลากรครูและความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยากให้พัฒนาทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น และอยากพัฒนาดตนเองในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ทาง การเรียนการสอน โดย แนวทางในการพัฒนาที่สำคัญที่สุดคือมีการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาตนเองในการด้านนวัตกรรม การเรียน การสอนให้ครูเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานได้จริง (อริสา นพคุณ, 2561: 239)

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับสมรรถนะของ ครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สอดคล้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของครูโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงกระตุ้นให้ครูมีสมรรถนะในด้านต่างๆ ตามไปด้วย และสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารยังถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในสถานศึกษา รวมถึงเป็นผู้นำความก้าวหน้าของ สถานศึกษา โดยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจะช่วยให้การดำเนินการนั้นมีความเหมาะสม เป็นธรรม และ การดำเนินการต่างๆ มีประสิทธิภาพ (ปราโมทย์ แสนกล้า, 2562: 12) ผู้บริหารที่มีการดำเนินการอย่างเป็น ระบบจะช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือครูมีความสุขในการทำงานซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ เพิ่มขึ้น ด้วย หากผู้บริหารสามารถมีแนวทางในการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ก็จะช่วยให้ครูสามารถ ปรับตัวในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ รวมถึงสมรรถนะของตนเองได้ดียิ่งขึ้นได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น การ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารจึงมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของครู โดยการศึกษาของ สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน (2563: 134) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับความสุขของครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมศักดิ์ ฉัตรประยูร (2564: 131) พบว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะของครู นอกจากนี้การศึกษาของกชพร มั่งประเสริฐ (2564: 108) ได้เสนอแนว ทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 ว่าควรส่งเสริม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สื่อเทคโนโลยีด้าน การศึกษา สารสนเทศด้านการศึกษา เครือข่าย การมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ และเทคโนโลยี ดังนั้นหากผู้บริหาร มองเห็นถึงประโยชน์ส่วนรวม การส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีโอกาสพัฒนาสมรรถนะต่างๆ ในการปฏิบัติงาน จะช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพใน การดำเนินการของสถานศึกษาโดยภาพรวม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการ วิจัยที่สำคัญ กล่าวคือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจของหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่ ถือเป็นแก่นกลางในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการ ทั้งนี้สมรรถนะของครูผู้สอนจำเป็นต้องยึดโยงหลัก ธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนไปพร้อมกันทั้งในสภาวะปกติและสถานการณ์วิกฤติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในด้านหลักความเสมอภาคค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสผู้ครู ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเท่าเทียม เพื่อปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมมากที่สุด

1.2 สมรรถนะของครูในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในด้านสมรรถนะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและเป็นลำดับสุดท้าย ผู้บริหารจึงควรวางแผนโครงการให้ครูได้รับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความพร้อมต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความไม่แน่นอนในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นเพื่อนำข้อมูลมาแก้ไขและส่งเสริมสมรรถนะของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมลพรรณ พึ่งดวง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กชพร มั่งประเสริฐ. (26 กุมภาพันธ์ 2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. 7(1):78-88.
- กรมอนามัย. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19. นนทบุรี: คิว แอดเวอร์ไทซิง.
- ชนกฤต อึ้งน้อย. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเปนมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ขาวฟ้า.
- ปรณัฐจพล จิตต์ประยูร. (30 ตุลาคม 2562). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เขตภาคกลาง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 5(2): 178-192.
- ปราโมทย์ แสนกล้า. (2562). หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

- พระพิศาลศึกษากร สุดใจ โยโสธรโร. (2559). **การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตามหลักธรรมาภิบาล**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พระพุทธศาสนา). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัทยา อ้วนลาน. (2562). **ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครชัยบุรินทร์**. วิจัยโรงเรียนบ้านเสม็ดโคกตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วัฒนา หาญภักดีสกุล. (16 มกราคม 2565). **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเหมืองง่าพิเศษวิทยา**. สัมภาษณ์.
- วิธิตา พรหมวงศ์. (15 พฤษภาคม 2564). **สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1**. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(40): 200-213.
- สมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. (2557). **ประวัติความเป็นมาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.northwcs.com/>. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2565.
- สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน. (2563). **สมรรถนะของผู้บริหารกับความสุขของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ ฉัตรประยูร (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ. (2555). **คู่มือสมรรถนะข้าราชการพลเรือนไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ.
- อริสา นพคุณ. (1 ตุลาคม 2561). **การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา**. *วารสารชุมชนวิจัย*. 17(3): 232-244.
- McClelland, D. (2004). **A Guide to Job Competency Assessment**. The United State of America: Davies Black Publishing, a Division of CPP.
- Yamane, T. (1967). **Taro Statistic: An Introductory Analysis**. New York: Harper & Row.